

7. A (úterý 9. 6. 2020)

MATEMATIKA

Obsah rovnoběžníku

ŠS 209/10

Načrtnout obrázek podle 212/7 a zapsat rámeček str. 212-213

ČESKÝ JAZYK (LITERATURA)

I. kontrola ze dne 2. 6.

Postarší šlechtic Quijana rád čte rytířské romány. Umane si stát se potulným rytířem a ztrestat veškeré zlo ve Španělsku, přestože tělesně ani zdaleka nedosahuje rytířských kvalit. Má ale pevné odhodlání. Vycistí staré brnění, vyrobí si helmu z tvrdého papíru a osedlá svou pohublou klisnu Rosinantu, v jeho očích udatného koně. Sám sebe pojmenuje Don Quijote. Protože každý rytíř z románu má krásnou dámu, pro níž vykonává hrdinské činy, zvolí si seelskou dceru ze sousedství a dá jí jméno hodné princezny, za kterou stojí za to bojovat, Dulcinea z Tobosa. Později získá sluhu jménem Sancho Panza a společně putují Španělskem.

Kapitola 3., v níž se vypravuje, jak zábavným způsobem byl Don Quijote pasován na rytíře.

Zatímco hodoval, objevil se před krčmou miškář praset a zapískal čtyřikrát či pětkrát na rákosovou píšťalu, což utvrdilo Dona Quijota v domněnce, že je v nějakém skvělém hradě, že mu při hostině vyhrávají, že solená treska je plno pstroužků, chléb nejbělejší, že lehké holky jsou velké dámy a krčmář mocný kastelán. I pochvaloval si v duchu své rozhodnutí a rytířskou pouť. Trápilo ho však převelice, že není dosud pasován na rytíře.

Zkormoucen touto myšlenkou, zkrátil hubenou hospodskou večeři, zavolal si hostinského, zavedl jej do stáje, zavřel za sebou dveře, potom před ním padl na kolena a řekl: „Nevstanu, statečný rytíři, z tohoto místa, neuráčí-li se vám prokázat mi jednu velkou milost, o níž vás tu poniženě prosím. A jestliže mi vyhovíte, obrátí se to jenom k vaší cti a slávě, ale i ku prospěchu celého lidského pokolení.“

Když viděl hospodský hosta u svých nohou a slyšel takové řeči, díval se na něho celý udivený. Nevěděl opravdu, co říci a co udělat, a nutil ho tedy, aby hned vstal, ale on to neučinil, dokud mu hostinský neslibil, že mu požadovanou milost udělí.

„Neočekával jsem, pane můj, od vaší neobyčejné velkomyslnosti nic jiného,“ řekl Don Quijote, „a vězte tedy, že ona milost, kterou jsem na vaši velkodušnosti již vyprosil, spočívá v tom, abyste mě zítra ráno pasoval na rytíře. Této noci budu bdít ve vaší hradní kapli u svých zbraní a zítra, jak už jsem pověděl, splní se to, po čem tolik toužím, abych měl právo jezdit po světě křížem křížem za dobrodružstvím ku prospěchu utlačovaných.“

Hospodský pověděl všem lidem v hospodě o tom pomateném hosti, jak venku zbraně střeží a čeká na pasování. Udivení bláznovstvím tak neobvyklým, šli se na něho podívat zpovzdálí a viděli, jak klidným držením těla měří chvílemi svými kroky dvůr a pak se zase opře o kopí, zahledí se na svou zbroj a oka z ní hodně dlouho nespouští.

Vtom napadlo jednemu z mezkářů, že by mohl napojit své mezky, a to ovšem musel shodit z koryta všechnu zbroj. Když uviděl Don Quijote, že se k němu kdosi blíží, vykřikl z plna hrdla: „Ať jsi kdokoli, opovážlivý rytíři, který se hodláš dotknout zbroje nejstatečnějšího potulného rytíře, jenž se kdy mečem opásal, střež se toho, co chceš učinit, a nesahej na ni, jinak splatíš svou nerozvážnou smělost životem!“

Mezkář nedbal těch řečí, popadl docela klidně zbroj a odhodil ji daleko od sebe. Když to Don Quijote uviděl, zvedl oči k nebi, zaletěl – jak se zdálo – v myšlenkách k své vyvolené paní Dulcinei, a zvolal: „Buďte mi nápomocna, má paní, nebudíž mi odepřena v této těžké zkoušce vaše přízeň a ochrana!“ Po těchto slovech vypustil z ruky štít, zvedl kopí oběma rukama, praštil jím mezkáře po hlavě a srazil ho na zem v takovém stavu, že kdyby za onou první následovala ještě další rána, nebyl by už mezkář potřeboval ranhojiče.

(přeložil Zdeněk Šmíd)

1. Zakroužkuj pravdivé tvrzení.

- a) Poté, co Quijote dojezdil, zavřel se s hostinským ve stáji a ten ho pasoval na rytíře.
- b) Quijote donutil hostinského, aby ho pasoval na rytíře, a poté na dvoře zabil mezkáře.
- c) Quijote přesvědčil hostinského, aby ho pasoval na rytíře, a na pasování se šel připravovat na dvůr.

2. V textu najdi výrazy odpovídající následujícím významům.

osoba kastrující zvířata	správce hradu	vlastník mezka	lékař
miškář	kastelán	mezkář	ranhojič

3. Charakterizuj Dona Quijota pomocí osmi vhodných přídavných jmen.

Částečně VOZ

odhodlaný	umíněný	bláznivý	pomatený
nebojácný	statečný	naivní	spravedlivý

4. Najdi další čtyři záměny, ke kterým došlo kvůli pomýlení Dona Quijota.

- a) *zapískání na přístavu* - *hudba k hostině*
- b) *hubená hospodská večeře* - *hostina*
- c) *hospodský* - *kastelán*
- d) *solaná treska* - *pestruh*
- e) *lehká holky* - *vážené dámy*
- f) *mazkáf* - *rytíř*

5. a) Na základě románu „Don Quijote“ vzniklo ustálené slovní spojení „boj s větrnými mlýny“. O jaký útvar se jedná?

a) přísloví

b) rčení

c) pranostika

d) pořekadlo

b) Co zmíněné slovní spojení znamená? *přodem prohraný boj, marný a zbytečný*

6. Jak si myslíš, že příběh pokračuje? Děj dokonči.

VOZ

II. Nové zadání

1. ZAPIŠ DO SEŠITU LITERATURY

ANGLIE (14. – 16. století)

drama: **William Shakespeare** [viljem šejkspír] (1564 – 1616) – světový dramatik, básník; autor asi 36 her a sbírky sonetů

Dílo: *historické hry* – z antických, anglických, francouzských dějin, např. **Julius Caesar**, **Jindřich VI.**, **Richard III.**)

komedie - např. **Zkrocení zlé ženy**, **Veselé paničky windsorské**, **Sen noci svatojánské** – zvlášť energické, optimistické postavy žen

tragédie: - **Mackbeth** [mekbet], **Král Lear** [lír]

Romeo a julie – o nešťastné lásce dvou mladých lidí (spor Monteků a Kapuletů),

Hamlet, králevic dánský – rozpornost hrdiny = touha uskutečnit ideály × pocit povinnosti potrestat zlo ⇒ touha po činu, ale nerozhodnost

- úvahy o smyslu života, lidské existence („Být, či nebýt?“)

Othello – typ žárlivce a typ sobce

Shakespeareovské drama – znaky:

- neomezenost lásky, času, místa
- obraz pozemského života, kladných i záporných lidských vlastností (žalivost, vášeň, přátelství, věrnost, touha po moci, majetku, nenávisť, apod.)
- postavy žen = nepodřízené, samostatně rozhodující o svém životě
- příčinou renesanční tragédie je lidská vášeň nebo náhoda (ne osud jako v antickém dramatu, proti němuž je vzpoura marná)
- komické prvky nejsou ostře odděleny od tragických

2. **Pracovní list – vytiskni, vyplň a nalep do sešitu. Kdo tuto možnost nemá, napíše odpovědi do sešitu.**

Romeo a Julie, překlad J. V. Sládek

BENVOLIO: Ó nech mne vypovědit Milost tvoje
nešťastný průběh osudného boje:
zde od Romea zabit leží ten,
jímž tvůj Mercutio byl usmrčen.

HRABĚNKA CAPULETOVÁ: Tybalt, můj synovec! Syn
bratra mého!

Ó kníže, choti, mého příbuzného krev prolila!
Teď, kníže, právem meče za naši krev,
krev Monteků ať teče! Ó synovče, můj synovče!

KNÍŽE: Benvolio, kdo první zde krev prolil?

BENVOLIO: Tybalt; Romeo Tybalta pak skolil.

Romeo přátelsky mu domlouval,
by uvážil, jak malicherný jest
ten sporu vznik, a vaší Milosti
mu připomínal hněv; leč všechno to,
ten vřidný hlas a pohled pokojný
a skromně přichýlená kolena
hněv nezřízený zkrotit nemohly
u Tybalta, jenž k míru jako hluch
svou břitkou ocelí se rozehnal,
Mercutiovi míře do prsou.

Ten, rovněž prchliv tak, hrot smrtelný
svým kříží hrotem, vzhrdou bojovnou
smrt chladnou jednou rukou odráží
a druhou zpět jí silá k Tybaltu,
jenž obratně jí k němu vrhá zpět.

Romeo na ně mocně zavolá:

„Dost, přátelé!“ a „Rozejděte se!“

a rychleji než jazyk, hbitá páž
jim srazí osudné jich čepele
a vpadá mezi ně; však pod rukou
již Tybaltův tu potměšilý bod
stih' život statného Mercutia;
a potom dal se Tybalt na útěk.
Leč hned se vrátil zas k Romeovi,
v němž teprv nyní pomsta vzplanula,

a jako blesk se vrhl na sebe;
neb než jsem tasit moh', bych rozved' je,
byl statný Tybalt zabit, a jak paď,
Romeo prchnul. Tak to pravda jest;
když jinak, smrt Benvoliův buď trest.

HRABĚNKA CAPULETOVÁ: Je z přízně Monteků,
a náklonnost jej činí klamným; není pravdiv dost;
ten černý boj jich dvacet byl sveden,
všech dvacet zabilo tu život jeden.
Teď prosím, kníže, po právu zde číh:
Romeem Tybalt sklán, Romeo zhyř!

Romeo a Julie, překlad Jiří Josek

BENVOLIO: Já vám snad můžu popsat, Výsosti,
jak přihodilo se to neštěstí.

Ten, co tu leží, obět Romea,
je vrahem vašeho Mercuzia.

CAPULETOVÁ: Synovec Tybalt. Mého bratra syn!

Vévodo, muži, za ten strašný čin
chci odplatu. A proto po právu
žádám krev za krev, hlavu za hlavu.

Ach, synovče!

VÉVODA: Benvolio! Kdo začal?

BENVOLIO: Tybalt, jehož pak zabil Romeo.

Romeo se ho snažil uchlácholít,
zlobu mu vymlouval a zaklínal se
vašimi slovy. A to všechno mírně,
pokorně, s klidnou myslí, ale marně.

Sveřepost nechtěla se obměkčit

a Tybalt, ke vši smířlivosti hluchý,

zamiřil ostří na Mercuzia,

který mu na zlost odpovídal zlostí.

S bojovým úsměškem chladivou smrt

odrážel jednou, vracel druhou rukou,

zatímco Tybalt zdatně kontroval.

Pak Romeo se na ně rozkřikl:

„Od sebe, přátelé,“ a než to dořek,
byl mezi nimi a svou rukou hbitě
jim srážel zbraně. Jenže vztekly Tybalt
pod jeho paži probod zákeřně
chrabrého Mercuzia, načez utek.
Však za chvíli se opět objevil
a Romeo, nyní už pomstychtivě,
se na něj vrhl jako blesk a Tybalt,
dřív než jsem mohl zasáhnout, byl mrtev.

Romeo potom utek. Tak to bylo,
a jestli tžu, ať umře Benvolio.
CAPULETOVÁ: To chcete věřit těmhle výmyslům?
Je zaujatý, patří k Montekům.
Bylo jich na něj dvacet. Přepadli ho.
Nejméně dvacet, dvacet na jednoho!
Chci spravedlnost. Za smrt Tybaltovu
ať Romeo je poslán na popravu.

1. Který z překladů se ti četl lépe? Svou odpověď vysvětli.

Sládkův překlad / Jiskův překlad

2. O čem se v ukázce vypráví?

3. Jaká byla jména znesvářených rodů? Postavy roztrď podle toho, ke kterému rodu patří.

Romeo, Julie, Tybalt, Benvolio

4. Vyřešením následující přesmyčky zjistíš, kde se děj odehrává.

A E R N V O

TAJENKA:

5. Porovnej poslední dva verše z obou úryvků a jejich smysl vyjádři svými verši se zachováním rýmu.

6. Jak říkáme době, v níž Shakespeare tvořil? Proč?

7. Následující archaismy ze Sládkova překladu převed do současného jazyka.

sklán – zhyň – páž –
byl hluch – vypovědit – chotí –

8. O jaký žánr se jedná? Zdůvodni.

a) komedie b) tragédie c) muzikál

DĚJEPIS

Prezentace **Jiří z Poděbrad** zapsat a naučit slide 6, pak prezentace **Jagellonci** zapsat a naučit slide 2, pak pracovní list husitství-oprav chybné výroky, rozhodni, který výrok je pravdivý a který nikoli,

ten, který je špatně oprav tak, aby byl správně. PL si buď vytiskni nebo do sešitu zezadu (veškeré materiály resp. odkaz na ně najdeš na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 7. ročník)

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Francouzština Dans vos livres sur la page n. 11, faites l'exercice n. 3. Observe le tableau. Odpovědi ve větách zaznamenejte do školního sešitu.

Nastudujte 2. žlutou tabulku na s. 11- data a letopočty v minulosti
Zopakujte si také 3. žlutou tabulku a využití passé récent- nedávné minulosti, tvořené vazbou *venir de+ infinitif*, vypracujte cv. 5, podle obrázků zkuste napsat věty, vždy se něco stalo dříve (passé composé) a něco před chvílíčkou (passé récent).

NĚMECKÝ JAZYK

Učebnice strana 27, celá.

Přečtěte si nejméně dvakrát a pak vyřešte úkoly. V porozumění vám pomůže slovní zásoba, která je uvedena pod textem.

Kontrola: 1.R, 2.F, 3.R, 4.R, 5.R, 6.F, 7.F, 8.F, 9R

RUSKÝ JAZYK

12.lekce – Opakování - nakupování, jídlo, restaurace

1. Pracovní sešit str. 86/14 A + 14 B - doplňte tvary sloves jíst a pít (viz učebnice 9.lekce - str. 38)
2. Pracovní sešit str.86/15 – doplňovací cvičení
3. Výukové video – www.youtube.com
Russkij jazyk dlja inostrancev (ruský jazyk pro cizince) – epizoda „Restoran“

<https://www.youtube.com/watch?v=WamTAGoLOnI>